

9 ביולי 2023; כ' תמוז תשפ"ג

לכבוד

מר יוסי פוקס
מזכיר הממשלה
משרד ראש הממשלה
ירושלים

חברי הממשלה ה-37

חה"כ בנימין נתניהו
ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
ירושלים

שלום רב,

הנדון: ניגוד עניינים חריף בדיוני הממשלה בעניין המחאה נגד ההפיכה המשטרית

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כלהלן:

1. היום 9.7.2023 התקיים דיון בממשלה, בהשתתפות היועצת המשפטית לממשלה בנושא התמודדות מערכת אכיפת החוק עם ההפגנות.
2. זה המקום להבהיר, כי ההפגנות מכוונות נגד ההפיכה המשטרית שהממשלה מתכננת – לכן, אתם מצויים בניגוד עניינים חריף – ואין לכם כל סמכות לדון ולכפות אמצעים פסולים ואכיפה בררנית כלפי המפגינים.
3. נזכיר כי ההפיכה המשטרית, אשר מאיימת להוציא לפועל תוכנית שנועדה להחליש את מערכת המשפט ואת כלל מערכת אכיפת החוק, ולהעניק כוח בלתי-מוגבל לממשלה ולעומד בראשנה, הונחה על מפתן דלתה של הדמוקרטיה הישראלית עם השבעת הממשלה ה-37, לאחר מספר שנים המאופיינות במתקפות שחומרתן הלכה וגברה על מוסדות אכיפת החוק במדינה. מתקפות אלו, רובן ככולן, הובלו על ידי ראש הממשלה חה"כ בנימין נתניהו בכבודו ובעצמו ועל ידי תומכיו, בעודו נאשם בפלילים שמשפטו הפלילי מתנהל בימים אלו.
4. מצב דברים זה בו ראש הממשלה נתניהו, הנאשם בפלילים, פועל במו ידיו להחלשת המיידית של כלל המוסדות האמונים על העמדתו לדין ועל משפטו הפלילי, מוביל לניגוד עניינים מהותי בין מעמדו כנאשם לבין כוחו השלטוני, אותו נראה כי הוא מנצל לפגיעה במערכת אכיפת החוק האמונה על הליכוי הפליליים.
5. ניגוד עניינים זה מחריף שבעתיים כאשר ראש הממשלה נתניהו נוכח בדיונים הנוגעים לאופן אכיפת המחאה האזרחית כנגד תכנית ההפיכה המשטרית, באופן העשוי להשפיע על מימוש זכויותיהם הדמוקרטיות של אזרחי מדינת ישראל.
6. זה מכבר קבע בית המשפט העליון כי הכלל האוסר על הימצאות במצב של ניגוד עניינים מושרש עמוק בשיטתנו המשפטית, ומהווה עיקרון יסוד המחרף מעל לכלל דברי החקיקה (וראו, בג"ץ 531/79 סיעת "הליכוד" בעיריית פתח-תקוה נ' עיריית פתח תקוה, פ"ד לד (2) 566, 569 (1980) (להלן: "בג"ץ סיעת הליכוד"); בג"ץ 2419/94 אברהם נ' ראש העיר טירת הכרמל (נבו 22.08.1994)). כך, נקבע בבג"ץ 971/99 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ועדת הכנסת ואח', פ"ד נו(6) 117, 149 (2002) כי:

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

"ההלכה האוסרת ניגוד עניינים מושרשת עמוק בשיטת המשפט בישראל והיא מכללי הצדק הטבעי שלא נוכל בלעדיהם. ההלכה הוכרזה כעקרון-יסוד 'המצוי בהיכלם של עקרונות היסוד של השיטה' [...] ומאז אין חיינו חיים בלעדיה. דומה שאין צורך כי נאריך בפרטי ההלכה והרי כל קטן נושא אותה עימו בציקלון שעל שכם."

7. הכלל האוסר על הימצאות במצב של ניגוד עניינים נועד לנטרל את החשש שמא עניין אחר שיש לעובד הציבור ישפיע על דרך פעולתו או על שיקול דעתו, באופן אשר עשוי לערער את אמון הציבור במערכת הציבורית ולהפר את חובת הנאמנות של עובדי הציבור כלפי הציבור:

"קיומו של שירות ציבורי סדיר, אחראי ובעל עמדה ציבורית נאותה, מחייב אמון הציבור בכך שהחלטות עובדי הציבור הן ענייניות, ונעשות ביושר ובהגינות. עובדת הימצאו של עובד ציבור במצב של ניגוד עניינים, פוגעת באמון הציבור במערכת השלטונית. בלב הציבור מתעורר החשש כי שיקולים זרים מנחים את עובד הציבור, ואמונו במערכת השלטונית נפגם. חשש זה בא הדין למנוע." [בג"ץ סיעת הליכוד, בעמ' 571].

8. במקרה הנידון עולה חשש כבד כי ניגוד העניינים החריף בו אתם מצויים יפגע, לצד הפגיעה באמון הציבור, פגיעה אנושה בזכות המחאה, הנחשבת לחלק שאין בלתו מהזכות לחופש ביטוי, והיא "נשמת אפה של הדמוקרטיה". אם לא די בכך, הדברים האמורים עלולים לסכן סכנה ממשית את ביטחונם של אזרחי ישראל בשעה שהם מגשימים את זכותם הדמוקרטית ואת חופש המחאה.

9. על כן, אנו פונים אליכם בדרישה שתחדלו מלדון בהגברת האכיפה, או בהטלת איומים על הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים, עקב ניגוד העניינים החריף בו אתם מצויים.

בכבוד רב,

ד"ר אליעזר שרגא, עו"ד
יו"ר התנועה למען איכות השלטון

העתק:

עו"ד גלי בהרב מיארה, היועצת המשפטית לממשלה.